

Gedeputeerde Staten

Voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p/a Statengriffie
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp
Afschrift brief inrichting stemlokalen

kenmerk
19002908

behandeld door
Drs. J.J.W. Cijssouw
+31 118 631472

verzonden

Middelburg, 5 februari 2019

Geachte voorzitter,

Hierbij doen wij u ter kennisneming toekomen onze brief aan de colleges van burgemeester en wethouders van de Zeeuwse gemeenten over het belang van een goede inrichting van de stemlokalen voor mensen met een beperking. Het CDA Zeeland heeft hierop gewezen.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 1.

Briefnr. 19002902 aan colleges B&W Zeeuwse gemeenten.

Gedeputeerde Staten**De colleges van burgemeester en wethouders
van de Zeeuwse gemeenten****onderwerp**
Inrichting stemlokalen**kenmerk**
19002902**behandeld door**
Drs. J.J.W. Cijssouw
+31 118 631472**verzonden**

Middelburg, 5 februari 2019

Geacht college,

Het Nederlands expertisecentrum voor onderwijs, zorg en dienstverlening voor mensen met een visuele beperking 'Visio' heeft haar bezorgdheid geuit over de toegankelijkheid van de stemlokalen voor mensen met een visuele beperking. Uit cijfers blijkt dat 2% van de Nederlandse bevolking slechtziend of blind is. Dat betekent dus ook dat er veel Zeeuwen met een visuele beperking zijn.

Omdat uw college op grond van de Kieswet verantwoordelijk is voor de inrichting van de stemlokalen willen wij met deze brief de signalen onder uw aandacht brengen inclusief de mogelijkheid van het gebruik van een stemmal.

Met de wijziging van de Kieswet per 1-1-2019 zijn de eisen voor de inrichting van stemlokalen aangescherpt. De oude Kieswet bepaalde dat uw college moet zorgen dat ten minste 25% van de stemlokalen in de gemeente zodanig zijn gelegen en ingericht dat kiezers met een lichamelijke beperking zoveel mogelijk hun stem zelfstandig kunnen uitbrengen. De wijziging regelt dat alle stemlokalen toegankelijk moeten zijn voor kiezers met een lichamelijke beperking. Dit betekent onder andere dat de verlichting op orde moet zijn.

Een aanvullende mogelijkheid is het beschikbaar stellen van een zogenaamde stemmal.

Een stemmal is kunststof mal met uitsparingen ter hoogte van de stemvakjes op het stembiljet. Het staat gemeenten vrij om een mal en bijbehorende audio-ondersteuning beschikbaar te stellen aan kiezers met een visuele beperking. Uiteraard is het daarbij wel van belang dat u zich ervan hebt vergewist dat deze kiezers weten hoe de mal gebruikt moet worden om een stem uit te brengen op de door hen gewenste kandidaat.

Als u voor de Statenverkiezingen of in de toekomst overweegt een stemmal in te voeren adviseren wij u z.s.m. contact op te nemen met bovengenoemd expertisecentrum. In dat geval zouden wij ook graag geïnformeerd willen worden, dit met het oog op opkomstbevordering van de Statenverkiezingen en wellicht om te bezien of er voor ons nog een faciliterende rol is weggelegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris